

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De ora antarctica per regem Portugallie pridem inuenta

Vespucci, Amerigo

Argentine, 1505

VD16 V 937

Albericus vesputius Laurentio petri de medicis salutem plurimam dicit

[urn:nbn:de:bsz:31-299228](#)

Albericus vesputius Laurentio p tri de medicis salutē plimā dicit.

Superioribus diebus satis ample tibi scripsi de
reditu meo ab nouis illis regionib; q; et classe et
impensis. et madato isti serenissimi Portugali
lie regis p; quatuor et inuenimus quasq; no
uum mundū appellare licet. Qā apō maiores
nostros nulla de ipso fuerit habita cognitio. et
audientib; oībus sit nouissima res. Etēm hec
opinione nostroy antiquoy excedit: cum illo
rū maior pars dicat vltra lineaꝝ equinoctialeꝝ
et versus meridiē nō esse continentē. s; mare tñ qd atlanticū vocare
et siq; earū continentē ibi esse affirmauerūt eā cē terrā habitabiliē mltis
rōnib; negauereſt. S; banc eoz opinione esse falsam. et veritati oīno
cōtraria hec mea ultima nauigatio declarauit: cū in partib; illis me
ridianis continentē inuenierim freqntiorib; populis et animalib; habi
tataꝝ q; nostram Europam. seu Asiam vel Africam. et insuper se
rem magis temperatū et amenum. q; in quavis alta religione a no
bis cognita: prout inferius intelliges. vbi succinete tantū rerum ca
pita scribemus. et res digniores annotatione et memoria. que a me
vel vise vel audite in hoc nouo mundo fuere: vt infra patebit.

Prospero cursu q̄rtadecima men

sis Maij Millesimo quingentesimo primo recessimus ab Olysiꝝ
mandante p̄fato rege cū tribus nauib; ad inqrendas nouas regio
nes versus austri Eliginti mensib; continentē ad meridiē nauigare
abeundo terras plustrando. et redeundo. Luius nauigationis ordo
talis est. Nauigatio nostra fuit q; insulas fortunatas sic oīum dictas
nunc aut̄ appellant insule magne Canarie. que sunt in tertio climati
ter: et in confinib; habitati occidenti. Inde p oceanū totū littus afric
cum: et partem ethiopicī p̄currim⁹ usq; ad promontorium cibopū sic
a Prolomeo dictū: qd nunc a nōis appellat Caput viride. et ab ethio
picis Belegbice. et regio illa Mandinga gradib; 14. intra torridā
zonam a linea equinoctiali versus septentrionē q; a nigris gentib;
et populū habitat. Ibi resumpsi virib; et necessariis nostre nauigationis
ex alius anchoras terpādim⁹ vela ventis. et nostre iter q; vastū
mū oceanū dirigentes v̄sus Antarticū parumper q; occidente insi
ciimus per ventum. qui Apbrisus dicit. et a die q; recessimus a dicto

promontorio duum mēnsis. et triū dierū spacio nauigauimus an
tēq; villa terra nobis appareret. In ea autē marī vastitate quid passū
fuerimus. q; naufragi pericula: z q; corporis incōmoda sustinuerimus
q;wqz anxietatib; animi laborauimus. exstigmatiōi eoz relinq; qui
multaz rerū experientia optime norū. qd sit incerta q̄rere. et que an
si sint īgrantes inuestigare. z vt uno v̄bo vniuersa p̄stringā sc̄is q; ex
dieo seragintascepte quib; nauigauim⁹. p̄tinuos. quadragintaq; tūos
habuimus cū pluvia. tonitruis. z coruscationib;. ita obscuros ut ne
solem in die. neq; serenū celum in nocte nūq; videremus. Quo sā
etum est ut tātus in nob̄ incessiter timo: z q; pene tam oēm vite spem
abiceram⁹. In his autē tot tantisq; p̄cell' maris. z celi p̄acuit altissim⁹
nobis corā monstrare p̄tinē. z nouas regiones agnōtūq; mūduz
Quib; vīs tanto fūim⁹ gaudio. q̄nūquisq; cogitare potest.
solere bis accidere. q; ex varijs calamitatib; z aduersa fortuna salutē
consecuti sunt. Die autem septima Augusti millesimo quingētesimo
in ipsaz regionū litorib; submersimus anchoras. ḡtias agentes deo
noſtro ſolenni ſupplicatiōe. atq; vni⁹ miffē cantu cū celebritate. Ibē
eam terrā coguimus nō insulā. ſed p̄tinētē eſſe. quia z longissimis
p̄ducit litorib; nō ambientib; eam. z infinitib; habitatorib; repleta ē
Nam in ea innūeras gentes z populos z oīm ſiluciū aīaliū ḡnas:
que in noſtriſ regionib; repertiunt. Inuenim⁹ z multa alia a nobis
nūq; vīſa. de quib; ſingulis longā tñct referre. Multa nob̄ dei clei
mentia circūfulit: qn illis regionib; applicuim⁹. nam ligna defece
rānt z aqua. paucisq; dieb; in mari vitam p̄ferre poteram⁹. Ipsi bo
nor z glia z gratiarumactio.

Conſilium ſep̄im⁹ nauigandi

ſedū buius cōtentit⁹ littus versus orientē nunq; illius aspectu ſu
relicturi. Qd orq; illud tamdiu p̄currimus q; puenim⁹ ad vnu angu
lum: vbi littus vētūrā faciebat ad meridiē. z ab eo loco vbi primū
terram attigim⁹ vſq; ad hūc angulum fuerūt cīrea trecentē leuce in bu
ius nauigationis ſpacio plurim⁹ deſcendim⁹. in terrā z amicabilib; cū
ea gente puerati tuim⁹. vt infra audies. Oblitus fuerā tibi ſcribere
q; a p̄montorio Capitis viridis vſq; ad p̄ncipiū illi⁹ p̄tinēt ſūt cir
ca ſeptingente leuce. q̄uis exiftim⁹ nos nauigasse plus q̄ mille octū
gentes partim īgranta locoz z naucleri: p̄tim. tempeſtatuib; z ventis
impedientib; noſtris recrū iter. et impellentib; ad ſrecq;ntes verſutas.
Qd ſi ad me ſocj animū non adieciſſent. cui nota erat coſmoq; p̄bia
nullus erat nauclerus ſeu dur nauigationis. qui ad q̄ngentas leucas
noſceret vbi eſſemus. Eramus cīm ragi z errantes. z instrumē. a tan
tūmodo altitudinū corporoz celeſtiū nob̄ ad amūſim veritatē oſten
defunz z bi fuere. Quadrās et astrolobiū: vnu oēs cognouere. Hinc

B iii

242

Deinceps me multo sunt honore psecuti. Ostendi eis qd sine eis
gnitioe marie carte nauigadi disciplina magis calebam & oes nau-
cleri totius orbis. Nam bi nullā hnt noticiā nisi eoz locoz q sepe na-
vigauerat. Voi aut dictus angul' terre mostravit nob versura littu-
ris ad meridiē conuenī illud peer nauigare. et iuquirere qd in illis
regionibz ēstet. Nauigauim' aut scdm littus circa sexcentas leucas
et sepe descendimus in terram: et colloquebamur et cōuersabamur cū
earum regionū colonis: et ab eis fraterne recipiebamur. et secū qnqz
morabamur qndecim vel viginti dies cōtinuos amicabil' et bops
tabiliter. ut inferius intelliges. Nove istius p̄tinentis pars est in tor-
rida zora vltra lineam equinocialē versus polum Antarcticn. naz
eius principiū incipit in octauo ḡdu vltra ipsaz linea eqnoctialem.
Scdm hui' littus cādiu nauigauim' q̄ pr̄tergresso capricorni tro-
pico inuenim' polū Antarcticn cū illo eoz orizonte altiorē quinq'
ginta ḡdibz. Fuiusqz xpe ipsi' Antarcticci circuitū ad ḡd⁹ decē et se-
p̄em semis. et qd ibi viderim' et coguerim de natura illarū gentiū. deqz
eaz moribz et tractabilitate. de ferribilitate terre. de salubritate aeris
de dispositiōe celi corporibz celestibz. et marie de stell' fixis octauis
sphere nōqz a maioribz n̄is visis: aut p̄tractatis inceps narrabo.

DR̄imum igitur quo ad gētes
Tantam in illis regionibz gentis multitudinē inuenim'
quā nemo dinūcerare poterat (ut legi in Apocalipi)
gentem deo mīte atqz tractabilem. Omnes vtriusqz sensu incedunt
nudi. nullā corporis partē operientes: et vti ex ventre mīsi pdeū t. sic
vſqz ad mortē vadūt. Corpora em' habēt magna q̄drata. bñ disposita
ac p̄portionata. et colore declināta ad rubedinē. Qd eis accidere pu-
to. quia nudi incedētes tingant' a sole. Habent et v̄mā amplam et ni-
gram. Sunt in incessu et ludis agiles et liberales. atqz venusti facies
quā tamē ipsiū sibi destrūt. Perforant em' sibi genas et labia et
narces et aures. Neqz credis foramina illa esse parua: aut q̄ vnum m̄
babeant. Tidi em' nōnullos hntes in sola facie septē foramina. quoqz
quodlibet capax erat vni p̄mū. obturat sibi hec foramina cum pe-
tris ceruleis. marmoreis. crystallinis. et ex alabastro pulcherrimis. et
cum ossibz candidissimis. et alijs redibus artificiose elaboratis fm eoz
vſus. Quod si videres rem rā insolitā et monstro similē. hominēqz
habentē in genis siue matillis solum. et in labris septem petras. qua-
rum nōnullae sunt longitudis palmi semis. nō sine admiratiōe esses.
Sepe etenī considerau et iudicau septem tales petras esse ponderi

Vinciarum sexdecim, preter quod in singulis auribus trino foramine p
foratis tenent alias petras pendentes in annulis, et hic mos solus est
virorum. Nam mulieres non forant sibi faciem, sed aures tamen.

Ailus mos est apud eos satis enoramus, et preter omnem humanam
crudelitatem. Nam mulieres eorum cum sint libidinose faciunt intumescere
maritos inguina in rata crassitudine, ut deformia videantur et turpia:
et hoc quoddam eorum artificio et mordicatione quadruplicata animalium venenofo
rum. Et huius rei causa multi eorum amittunt inguina que illsi oboedient
secundum cure fractescunt, et restant eunuchi. Non habent pannos neque
lanceos, neque lineos, neque bombicinos, quia nec eis indigent, nec ha
bent bona propria, sed omnia communia sunt, vivunt simul sine rege
sine imperio, et unusquisque sibi ipsi dominus est. Tot voces du
cunt quod volunt, et filius coit cum matre, et frater cum sorore, et pater
cum prima, et obuius cum sibi obvia. Quotiens volunt matrimonia
dirimunt, et in his nullum servant ordinem. Preterea nullum habent tem
plum, et nullam tenet legem, neque sunt idololatre. Quid ultra dicam? ut
vivant secundum naturam, et epicuri potius dici possunt quam stoici. Non sunt inter
eos mercatores, neque commercia rerum. Populi inter se bella gerunt sine
arte, sine ordine. Seniores suos quibusdam contionibus iuvenes fle
ctunt ad id quod volunt, et ad bella incidunt, in quibus crudeli, et se mu
tuo interficiunt, et quodammodo et bello captiuos ducunt non eorum vite sed sibi
victus causa occidentes seruant, nam alii alios, et victores vicos
comedunt, et infra carnes humanas est eis communis in cibis. Huius au
tem rei certior sis, quia iam visum est patrem comedisse filios, et voces
et ego hoic noui quem et allocutus sum, quod plus quam ex trecentis huma
nis corporibus edisse vulgabam. Et item sciri vigintiseptem diebus in
vibe quodam, ubi vidi per domos humanas carnem saltam, contignatio
nibus suspensam, ut apud nos moris est lardum suspendere et carnes
suillam. Plus dico, ipsi admirantur cur nos non comedimus inimicos
nostros, et eorum carne non utimur in cibis, quia dicunt esse saporosissi
mam. Eorum arma sunt arcus et sagittae, et quando properant ad bel
la nullam (sui tutandi gratia) corporis parte operantur, adeo sunt et in his
bestiis similes. Nos quoniam potuimus conari sumus eis dissuadere, et
ab his prauis moribus dimouere, qui et se eos dimisuros nobis promiser
unt. Mulieres (ut dixi) et si nude incendant et libidinosissime sint, ea
rum tamen corpora habent satias formosa et munda, neque tam turpes
sunt, quanto quis forsan existimare posset, quia (quoniam carnose sunt)
minus apparet earum turpitudine, que scilicet maiori parte a bona corpo
rature qualitate opera est. Mirum nobis visum est quod inter eas nulla
videbat quod haberet vbera caduea, et quod parturierat veteri forma et cora
ctura nihil distinguebant a virginibus, et in reliquo corpora partibus sumi
lia videbant, que propter honestatem consueto pretereo. Quando se cibis

A iiiij

243

stianis iungere poterant nimis libidie pulse. omnē pudicitia p̄fam
nabat. Viuit annis centū quinq̄inta. et raro egrotat. et si quā aduer
sam valitudinē incurrit. scip̄os cum q̄busdā herbaꝝ radicib⁹ sanat.
Hec sūt q̄ notabilia ap̄ illos cognoui. Ver ibi valde tēperat et
bonus. et vt ex relatiōe illoꝝ cogiscere potui. nūq̄ ibi pestis aut ego
ratio aliqua que a corrupto prodeat aere. et nisi morte violēta moria
tur longa vita viuit. credo. quia ibi semp̄ perstant venti australis. et
maxime quē nos Eurum vocamus. qui talis est illis. q̄lis nobis est
aquo. Sunt studiosi p̄scature. et illud more p̄scosum est. et omni ge
nere p̄scū copiosum. Non sunt p̄scatores. pura quia cū ibi sint mul
ta aialū silvestriū ḡna: et marie leonū et vītoꝝ et innūterabiliū serpen
tum. aliarumq; horridarū. atq; deformiū bestiarū. et etiā cū ibi lōge
lareq; pateant silue. et immēse magnitudinis art orcs: non audire
nudi et tqz sine tegminib⁹: et armis tantis se discriminib⁹ exponere.

Regionū illarūz terra valde fertil

est et amena: multisq; collibus et montib⁹ et infiniti vallib⁹. atq; mari
mis flumib⁹ abūdans. et salubrib⁹ fontib⁹ irrigua. et latissimis siluis
et densis vītq; penetrabilib⁹. omnīq; ferarū ḡna plenis copiosa. Art
ores maxime ibi sine cultore pueniunt. Quaz multe fruct⁹ faciunt ga
stui delectabiles. et būanis corpib⁹ utiles. nō nulli p̄o contra. et nulli
fructus ibi his n̄is sunt similes. Signunt et ibi innūterabila genera
herbarū et radicū ex q̄bo panē p̄ficūt et optimā pulmēaria. Habet
et m̄ta semia his n̄is oino diffusia. Nulla ibi metallorū ḡna habent
preter auricuꝝ regiones ille exuberant. licet nihil erit eo nobiscū attu
lerim⁹ in hac p̄ma n̄a navigatione. Id nob̄ notū fecere incole q̄ affi
mabat in mediterraneis magnā ēē auricopī. et nihil ab eis extima
ri. v̄l in p̄cio haberi. Abūdāt margarit̄. v̄l alias tibi scripsi. Si sun
gula q̄ ibi sunt cōmemorarer. et de numerosis aiaſū generib⁹ corūq;
multitudine scribere velle. res ess. oino plura et immēla. Et certe cre
do q̄ Plinius noster millesimā p̄rem nō attrigerit generis p̄sitaçōꝝ. reli
quarū avium. necnō et animaliū que in h̄ysdem regionib⁹ sunt. cum
tanta faciēt atq; coloz diversitate. qđ p̄sumare picture artifer Po
licletus in pingendis illis deficeret. Omnes art orcs ibi sunt odora
ce: et singule ex se ginnū vel olcum v̄l liquore aliquē emittunt. Quo
rum p̄ficiates si nobis note essent nō dubito. qn būanis corpib⁹
saluti foarent. Quarum situs (vt dixi) est ad meridiem in tanta aera
temperie. q̄ ibi neq; hyems gelide neq; estates seruide vnq; habētur.
Celum et aera maria parte anni serena sūt. et crassis vaporiū inania
Pluviæ ibi minutum decidūt. et tribus vel q̄tuor horis durant. atq;
ad instar p̄mbi cyanescunt. Celum speciosissimis signis et figuris ornata

tum est. in quo annotavi stellas circiter viginti tante claritat^e/quāte
aliq^uā vidim^{us} Venerē et Jovem. Harū et motus et circumflexes consi-
derauī earū peripherias et diametros geometricis methodis di-
mensus fui. easq^{ue} maiorū magnitudis esse deprehendi. Vidi in eo celo
treCANOPOS. duos quidē claros. tertii obscurū. Polus antartic^{us}
nō est cū Ursā maiore et minore. ut hic noster videat articus. nec iux-
tum spiculū aliq^uā clara stella. et ex his que circū eum breviorē circuitū
seruntur tres. sunt bītes Trigoni Orbogoni Schema. quarū dimi-
dia peripherie diametr^{us}. qdus habet novem semis. Cum bis orientis
bus a leua conspicit vnu Canopus albus eximie magnitudinis
que cum ad mediū celum pueniūt hanc habent figuram.

55

*

5555
55555
5555

Canopus

*

*

Pot has veniūt alie due quāz dimidia peripherie diametru^s
gradus habet duodeci. n semis. et cū eis spiculū aliis CANOP^{OS}
albus. His succedunt alie sex stelle formosissime et clarissime int̄ om-
nes alias octauē spiculū que in firmamentū superficie dimidiām h̄e
peripherie diametrū gradū triginta duoz cum bis peruvolat vnu^s
canopus niger immensae magnitudinis cōspicuntur in via lactea. et hu-
iusti modi figuram habent quando sunt in meridionali linea.

*

55

*

*

5555
55555
5555

Canopus

*

M

Altas alias stellas pulcherrimas cognoui. quarū motus di-
ligenter annotavi. et pulcherrime in quodaz meo libello gra-
phice descripsi in bac mea navigatiōe. Hunc aut̄ in p̄sentiarū tenet
hic Serenissim^{us} Ret^{us} quē mibi restitutū spero. in illo emispherio vi-
di res philosophorū rōnib^{us} nō p̄sentientes. Iris alba circa mediā no-
ctem bis visa est nō solum a me sed etiā ab omib^{us} nauti. Simil^r plu-
ries nouam lunam vidimus eo die quo soli coniugebatur singulis
noctibus in illa celi parte discurrunt innumeri vapores et ardentes
faces. Diri pauloante in illo emispherio: quod tamē proprie loquen-
do non est ad plenus hemispheriu^m respectu nostri. quia tamē acces-
dit ad huiusmodi formam. sic illud appellari licuit.

244

Egitur ut dixi ab Olyslppo. unde

digressi sumus: qd ab linea equinoctiali distat ḡdib⁹ trigintanoue;
semis nauigiumus vltra linea eq̄noctiale p q̄nq̄ginta ḡdus. qui si
mul iuncti efficiūt grad⁹ circiter non agit: q̄ sumā eā quartā partē
obtineat summi circuli fm verā mēsure rōnē ab antiq̄ nob̄ tradī
tam. manifestū est nos nauigasse quarrā mūdi partē. Et hac ratiō
nos Olyslppum habitātes circa linea equinoctiale gradu trigesimo
nono semis in latitudine septētrionali sum⁹ ad illos qui ḡdu q̄ngē
resimo habitāt vlrā eandē linea in meridionali latitudine angulariē
grad⁹ q̄nq̄z in linea trāversali: et vt clari⁹ intelligas: Perpēdiculari⁹
linea quā dū recti itam⁹ a puncto celi imminentē verricē nō depēdet
in caput nost⁹: illis depēdet in lat⁹ ⁊ in costas. Quo sit vt nos sim⁹
in linea recta: ipsi vero in linea transuersa. et species fiat trianguli or
thogoni. cuius vicem linee tenem⁹ cathete. ipsi aut̄ Basis et bipote
nus a nō ad illo⁹ prendit verricē; vt in figura pat̄. Et bec de Cos
mographia dicta sufficiant.

Hec fuerūt notabiliora

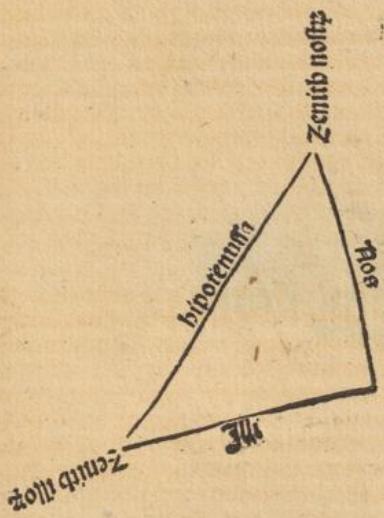
que viderim in hac
mea vltima nauiga
tione quā appello dīc tertīū. Nam alijs duo dies fuerūt due aliae nau
gatiōes q̄s ex mādato Serenissimi hispaniar⁹ Regi feci versus⁹ occi
dente. in q̄b⁹ ānotau mirāda ab illo sublimi oīm creatorē deo nō
pfecta rex notabilū Diarium feci. vt si q̄n mibi oīci dabis possim
omnia bec singlaria; atq̄z mirabilia colligere. et vel H̄ographicie vel
Cosmographie librū scribere. vt mei recordatio apd posteros vivat. ⁊
oipotenti⁹ dei cogiscat tā imēsum artificiū in pte pfectis ignot⁹. nō
aut̄ cogniti⁹. Oro itaq̄z clemētissimū decūm⁹ q̄z mibi dies vite proger:
vt cū sua bona grā; atq̄z aī salutē hui⁹ mee volūtati optimā dispositi
onē pficeri possim. Alios duos dies in sanctuarīs meis seruo: ⁊ re
stituēte mibi hoc serenissimo. Rege diem tertīū patriā ⁊ quietē repe
tere conabor. vbi ⁊ cū peritis pferre: ⁊ ab amic⁹ id opus pficiendum
confortari. et adiuuari valeam. |

A te veniam posco

Si nō vltimā banc meam nauiga
tione seu pot⁹ vltimū dīc tibi nō
transmisisti: vt postremis meis lris tibi ppollicit⁹ fuerā. Causam h̄ostī
q̄m needū ab h̄ serenissimo rege Archatipū babere potui. Necū co
gito adhuc efficere q̄rtū diem ⁊ h̄ ptracto: ⁊ iā mibi dua⁹ nauīū cū
suis armamētis pmissio scā est: vt ad p̄rendas nouas regiōes plus
mc̄dīcē a latere orientē me accingā p ventū qui Africus dī. In quo
die multa cogito efficere in dei laudē. ⁊ hui⁹ regni vtilitatē ⁊ ūnecru
tis mee honorem. et nibil aliud erpecto: nisi huius serenissimi Regi
consensum. Deus id pmittat: quod melius est. quid fieri intelligest

Ax Italica in Latinam linguā iocundus interpres hanc ep̄lam
verit. ut latini omnes intelligant q̄d multa miranda industies re-
perianē et eorum cōprimitatur audacia. qui Celum et maiestatē scri-
tari: et plus sage q̄d liceat sage volunt. qn̄ a tanto tempore quo mun-
dus cepit ignota sit vastitas terre. et que contineātur in eo.

Lauds Deo.

Et ego Johānes michaelis clīcūs

Vibergensis dioceps: publicus sacra auēte Ap̄lica notari⁹: p̄ns, et p̄so,
naliter fui R̄hōme in palacio sc̄issimi dñi nostri Julij pape. q̄. in q̄si
storio publico: Dumq̄ oratores regj Portugallie fecerim prefa-
to sanctissimo dño Julio obedientiā. et inter cetera de r̄sug ista ter-
ra. ve premittit nouiter inuenta: quod p̄nti meo cyroghpho, prestor.

Impressum Argentine per Math̄m bupſuff. M. v. v;

245